

Energimarknadsrapport biobränslen

Läget på biobränslemarknaderna, Oktober-November 2014

Kontakt: energimarknadsrapport-bio@energimyndigheten.se

Innehåll

Nyheter i korthet	3
Månadens fokus	8
Marknadsutveckling	9
Prisutveckling för etanol	9
Prisutveckling för biodiesel	10
Jordbruksprodukter	10
Trädbränslen.....	12
Marknadsutveckling på fasta biobränslen i Sverige	14

Nyheter i korthet

Biodrivmedel

Preem har invigt en ny LNG-terminal i Lysekil

Den 16 oktober invigde Preem en ny terminal för LNG i anslutning till sitt raffinaderi i Lysekil. Tanken är att terminalen ska förse själva driftsprocessen med LNG. Genom att byta ut nafta och butan mot vätgas kommer raffinaderiets koldioxidutsläpp att kunna minska med ungefär 130 000 ton per år, vilket motsvarar utsläpp från cirka 70 000 bilar. Det är också ekonomiskt lönsamt att använda LNG. Preem räknar med att spara in mer än 200 miljoner kronor om året i produktionskostnader. Gasen kommer att levereras från det norska företaget Skangass.

Källa: Preem.se

Försäljningen av E85 sjönk under september.

De senaste siffrorna från Svenska petroleum och biodrivmedelsinstitutet, SPBI, visar att försäljningen av bensin och E85 sjönk under september. Försäljningen av E85 uppgick till ca 14 400 m³ under september vilket är en minskning på 9 % jämfört med samma period förra året. Den sammanlagda försäljningen av E85 under 2014 uppgår till 122 600 m³ vilket är en nedgång med ca 11 860 m³, eller ungefär 9 %, jämfört med perioden januari till september förra året.

Källa: SPBI

Förslag om ny miljöbilspremie och nytt bonus-malus system

Under alliansregeringen instiftades den så kallade supermiljöbilspremien. Från första januari 2012 skulle de första 5 000 köparna av en ny miljöbil få en premie på 40 000 kr. Premien var tänkt att stimulera försäljningen av nya bilar med låg klimatpåverkan och skulle delas ut så länge pengarna räckte, dock som längst till 31 december 2014. I och med regeringsskiftet har framtiden för premien varit oklar, men den 21 oktober skrev Åsa Romson och Stefan Löven i en debattartikel i DN där de förklarade att samarbetsregeringen har för avsikt att behålla en premie till bilar med låga koldioxidutsläpp. De vill också införa ett bonus malus-system för fordon så att fordon med höga koldioxidutsläpp beläggs med en högre skatt än de som gör upphov till små utsläpp. Detaljerna kring de nya förslagen är inte klara ännu.

Källa: DN

Sandvik testar vätgas

Under en månads tid har Sandvik haft en mobil vätgasmack stationerad på sitt industriområde. Macken består av en specialbyggd tysk lastbil som lastats med vätgasflaskor. Det är två bilar och en gaffeltruck som tankats på vätgas under provmånaden. Sandvik vill tillsammans med kommunen satsa på att uppföra en

permanent vätgasmack i framtiden. Planer finns på att placera den vid staketet på industriområdet för att på så sätt kunna användas för att tanka Sandviks fordon på insidan och andra fordon på utsidan av staketet. Om och när en permanent vätgasstation blir verklighet är inte bestämt.

Källa: Ny teknik

Boeing i samarbete med Comac för att ta fram flygbränsle av restolja

Kina är den största konsumenten av fritureolja i världen. Använd fritureolja kan omvandlas till "Gutter oil", en mer lågkvalitativ olja som säljs för att användas till matlagning. Gutter oil kan också framställas genom att koka matrester eller slaktavfall. Oljan kan innehålla hälsofarliga ämnen men säljs ändå eftersom den har ett lägre pris än annan matolja. Amerikanska Boeing samarbetar nu tillsammans med kinesiska Comac och ett flertal kinesiska universitet för att försöka ta fram ett flygbränsle av Gutter oil. I dagsläget har de lyckats ta fram ett dieselbränsle till bussar men mer forskning krävs innan det kan bli aktuellt att använda oljan som råvara till flygplansbränsle.

Källa: Ny teknik

Nya mål för biodrivmedelskonsumtion i Italien

Italien har satt upp nya mål för biodrivmedelskonsumtion efter 2015. Specifika mål har också satts upp för så kallade avancerade biodrivmedel. Tills år 2020 är målet att ha 10 % förnybart inom transportsektorn i enighet med EU:s förnybartdirektiv. Från 2018 introduceras också ett mål på 1,2 % avancerade biodrivmedel som kommer att öka till 2,0 % till år 2022. Till avancerade biodrivmedel kommer råvaror som inte kan användas till matproduktion att ingå, till exempel cellulosa, alger, sopor, halm och feces. Biodrivmedel som baseras på använd fritureolja eller animaliska fetter kommer inte att räknas som avancerade, trots att de gör det enligt EUs definitioner.

Källa: agra-net.net

Argentinas etanol och biodieselindustri går framåt

Under augusti slog etanolproduktionen rekord i Argentina. Efter en mycket god säsong för sockerindustrin producerades 63 100 m³ etanol, vilket är den största volymen som producerats under en månad i landet någonsin. Även biodieselindustrin är stark och har nått upp till nya rekordnivåer. Under augusti producerades ungefär 316 300 m³ biodiesel. Anledningen till det är framförallt gynnsamma priser på sojaolja.

Källa: agra-net.net

EU-parlamentets röstning om ILUC fördröjs

Förnybartdirektivet innehåller krav på växthusgasreduktion från biodrivmedel. Enligt direktivet ska kraven på minskning trappas upp fram till år 2020. Det har länge pågått en diskussion kring om beräkningarna för utsläppsminskningar ska inkludera utsläpp från indirekt förändrad markanvändning (iluc) eller inte. Odling av råvaror till biodrivmedel kan ge upphov till indirekt förändrad

markandvändning och relaterade växthusgasutsläpp. Det är dock svårt att härleda indirekta effekter och utsläpp till en viss odling. I juni i år föreslog därför Europeiska rådet att beräkningarna ska redovisas men inte påverka biodrivmedlets möjlighet att räknas mot förnybartdirektivets uppsatta mål. Tanken var att EU-parlamentet skulle ha röstat om förslaget nu i höst, men den 6 november meddelades det att röstningen blir uppskjuten till februari 2015.

Källa: Ends.com

Fasta biobränslen

EU avslöjar framtida prioriteringar för grön energi

Den nya EU-kommissionen har presenterat nya strategier för värme och kyla och för främjande av MS samarbete om förnybar energi. Det kommer att bli kommissionens prioriterade energistrategier i kommande åren. Krisen i Ukraina har flyttat värmefrågan högst upp på agendan eftersom två tredjedelar av gasen används för uppvärmning i de länder som är beroende av rysk gas. Ett nytt policymeddelande om värme och kyla kommer att presenteras inom kort, där alternativ till fossila bränslen kommer att prioriteras och hur man på bättre sätt kan implementera alternativen. Även energisäkerhetsstrategier för värme och kyla kommer att prioriteras och hur detta kan leda till bränslebyte till förnybara bränslen. Det andra prioriterade området för den nya kommissionen är främjandet av MS samarbete kring förnybara bränslen.

Källa: Ends.com

EU försämrar villkoren för CO₂ beräkning i det nya FQD¹

EU-kommissionen föreslår att bränsleproducenter inte skulle behöva rapportera GHG intensiteten av sina bränsleråvaror. Detta skulle innebära t ex att den förorenande effekten av tjärsand inte behöver inkluderas. Den sedan länge väntade nya versionen av bränslekvalitetsdirektivet är svagare miljömässigt än den tidigare presenterade versionen. I den nya versionen skulle bränsleleverantörer kunna rapportera sina produkters aktuella kolintensiteter. I den tidigare versionen skulle medelvärden användas. Det nya direktivförslaget ska nu godkännas av medlemsstater inom kort. Medlemsstater kunde inte enas om att anta den tidigare mer miljöinriktade versionen år 2012. I det nya förslaget föreslås hur emissioner ska beräknas med focus på 2020-målen.

Källa; Ends.com

Torv och skogflis lovas hjälp i Finland

Sänkt torvskatt och ett förhöjt stöd för skogsflisproduktion ska förbättra de finländska biobränslenas konkurrenskraft. Finlands Statsminister Alexander Stubb (Saml) meddelade nyligen att regeringen planerar att vidta åtgärder för att få upp biobränsleproduktionen i Finland och minska användningen av stenkol. Åtgärderna kommer att innebära en sänkning av torvskatten och ett förhöjt stöd för skogsflisproduktion. Dessa åtgärder lanseras i ett skede där

¹ FQD betyder Fuel Quality Directive, Bränslekvalitetsdirektivet

biobränsleproduktionen i landet kämpar i motvind och kraftverken hellre använder billig stenkol. Användningen av träbränslen och torv har minskat i år i Finland och den utvecklingen beräknas fortsätta även nästa år.

Källa: Atl.se

Virkesmätning snart också för träbränsle

Den nya virkesmätninglagen som träder i kraft i mars 2015 omfattar också träbränslesortiment. Många skogsägare tycker det är svårt att jämföra priser på träbränslen eftersom det används flera olika måttenheter och mätmetoder. När den nya lagen träder i kraft blir mätningen mer enhetlig och kvalitetssäkrad. På detta sätt förbättras skogsägarnas möjligheter att göra trygga affärer och förhoppningsvis leder detta till att mer trädråvara kan tas ur skogen för olika ändamål.

Källa: Mediarevy

Minkgödsel – det nya rena ”raketbränslet”

Minkgödsel kan bli rena raketbränslet när det används för produktion av biogas. Metanhalten i minkgödsel är tre gånger högre än i kogödsel och minkavföring kan ge uppfödarna i Listerlandet nya intäkter. En halv miljon minkar föds varje år upp i området och det uppskattas att varje mink producerar 40 kilo träck och urin per år. Det är den höga metanhalten som gör minkgödseln extra lämplig för rötning. Enligt länsstyrelsen kan minkavföringen bli en viktig råvara för biogasproduktion i Sölvesborg.

Källa: Ny teknik

Omröstning om ekodesign för fastbränslepannor och rumsvärmare (Lot 15)

EU-kommissionen presenterade i september 2014 de slutliga förslagen till produktförfordningar med lagkrav om ekodesign för fastbränslepannor och rumsvärmare. Energimyndigheten representerade Sverige på en kommittéomröstning om ekodesignkrav den 13-14 oktober 2014. I förslagen till ekodesignförfordning ingår alla pannor för fasta bränslen (som ved, pellets, briketter, spån, kol, koks, torv) upp till 500 kW och rumsvärmare som använder fasta bränslen, det vill säga ved- och pelletskaminer.

Källa: Energimyndigheten

Omstridd kilometerskatt drabbar skogsbränslen

Den nya regeringen kommer att införa en vägslitageavgift för att finansiera förbättringar av infrastrukturen. Skogforsk har nu undersökt hur skogsbränslemarknaden skulle påverkas av en sådan avgift. Skogforsk har räknat att en kilometerskatt på 1,40 kr per kilometer skulle innebära att transportkostnaderna för skogsbränslena skulle öka med 6 procent, eller totalt 28 miljoner kronor. En sådan avgift skulle få stor påverkan i vissa regioner, enligt Skogforsk. Skogsbränsle är en priskänslig produkt och behöver priset höjas pga avgiften kan köparna välja andra bränslen exempelvis stenkol. Det finns också en risk att Norrland drabbas extra hårt pga de långa avstånden.

Källa: Skogsland / Mediarevy

Moderna vedpannor klarar nya krav

Den svenska branschföreningen Swedish Heating Boilers and Burners Association (SBBA) gör bedömning att nya effektiva ved- och pelletpannor kommer att klara de nya miljökraven från EU. Branschen befarade att de nya ekodesignkraven skulle leda till förbud mot ved- och pelletpannor eftersom vid proveldning hos Statens Provningsanstalt (SP) klarade ingen av de provade pannorna de kraven i det förslag som fanns tillgängligt i våras. Men nyligen presenteras nya utsläppskrav som de mest effektiva fastbränslepannorna förväntas klara av. Det finns några pannor på marknaden som redan idag klarar dessa krav. Men det finns också flera pannor som inte kommer att klara kraven, och därmed inte kommer att kunna säljas från 2020 enligt SBBA. De överenskomna kraven sorterar effektivt bort de sämsta produkterna från marknaden, utan att göra hela produktgruppen alltför dyr.

Källa: Atl.se

Månadens fokus

Brasiliens etanolindustri går på knäna

Brasiliens regering låste priset för bensin år 2006 i ett försök att kontrollera inflationen². Detta gjorde att bensinpriset blev lägre än priset för etanol vid pumpen. För att minska behovet av att justera bensinpriset valde regeringen sedan att ta bort skatten på bensin 2012. Det ledde till att etanolen fick ännu svårare att konkurrera med bensin.

Socketindustrin räknar med att den förlorar 10 miljarder brasilianska real per år på grund av skatteskillnaden. Det motsvarar närmare 29 miljarder svenska kronor. Sammantaget har detta inneburit att försäljningen av etanol har stagnerat på senare år och att bensinförsäljningen nått rekordnivåer. Utöver detta har Brasilien fått dåliga sockerrörsskördar de senaste åren på grund av ofördelaktigt väder och priset på socker har varit lågt på grund av låg efterfrågan.

De stora investeringar som gjordes i etanolsektorn när den fortfarande var välmående (till och med 2007) har lett till att företagen nu är skuldsatta och känsliga för omvärldsfaktorer som till exempel ekonomiska kriser. För många brasilianska etanolföretag är också produktionskostnaderna större än intäkterna vid försäljning. Andra faktorer som påverkar lönsamheten för företagen är att minimilönen höjts i landet, att regler kring maskinanvändning skärpts och att kostnaden för utsäde höjts.

Presidentvalet som ägde rum i slutet av oktober kommer att få stor betydelse för etanolens framtid i landet. De två huvudkandidaterna i valet var den sittande presidenten Dilma Rousseff och utmanaren Aécio Neves. De har helt olika hållning i frågan om drivmedel. Rousseff vill fortsätta att subventionera bensin och Neves vill ta bort subventionerna. Den brasilianska etanolindustrin hoppades därför att Neves skulle vinna, men den 26 oktober stod det klart att Dilma Rousseff blev omvald med 51,6 % av rösterna. Sedan resultatet blev klart har aktierna i de två stora brasilianska etanolföretagen Cosan SA och Sao Martinho SA sjunkit drastiskt.

Källa: agra-net.net och Reuters

² <https://www.agra-net.net/agra/world-ethanol-and-biofuels-report/features/ethanol-at-a-crossroads---the-2014-election-in-brazil-457133.htm>

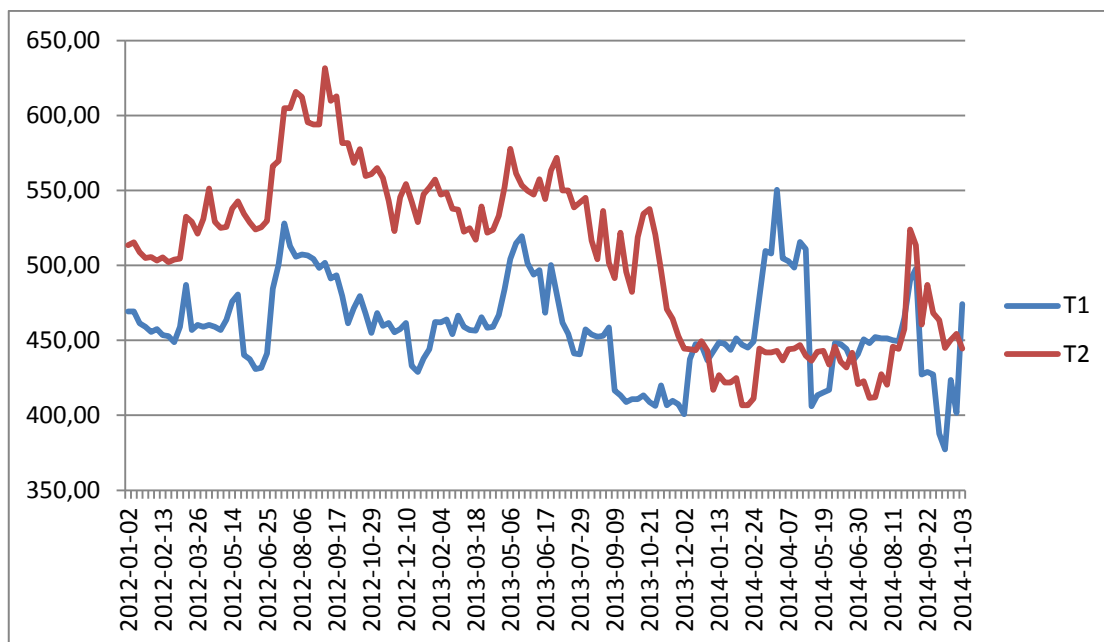
Marknadsutveckling

Prisutveckling för etanol

Priset på T1-etanol har sjunkit den senaste månaden. I USA har stora skördar och lägre priser på råvaror till etanolproduktion gjort att priserna på etanol sjunkit. I Brasilien har det varit val och den sittande presidenten Dilma Roussef valdes om. Roussef har tidigare gått ut med att hon tänker fortsätta att subventionera bensin, något som hämmar etanolmarknaden. Den brasilianska etanolmarknaden har också problem med överkapacitet vilket påverkar prisutvecklingen. T1-etanolen inledde perioden på 427 SEK/hl och avslutade på 423 SEK/hl.

Priset på T2-etanol har sjunkit från 468 SEK/hl i början av oktober till 444 SEK/hl i slutet av månaden. Det sjunkande priset beror på låga råvarupriser i kombination med hård konkurrens och sjunkande bensin användning inom EU. Skillnaden i pris mellan etanol och bensin har också krympt under 2014.

Figur 1. Etanolpriser för T1-etanol och T2-etanol FOB i ARA, angivet i SEK/hl³

Källa: Licht Interactive Data 2014.

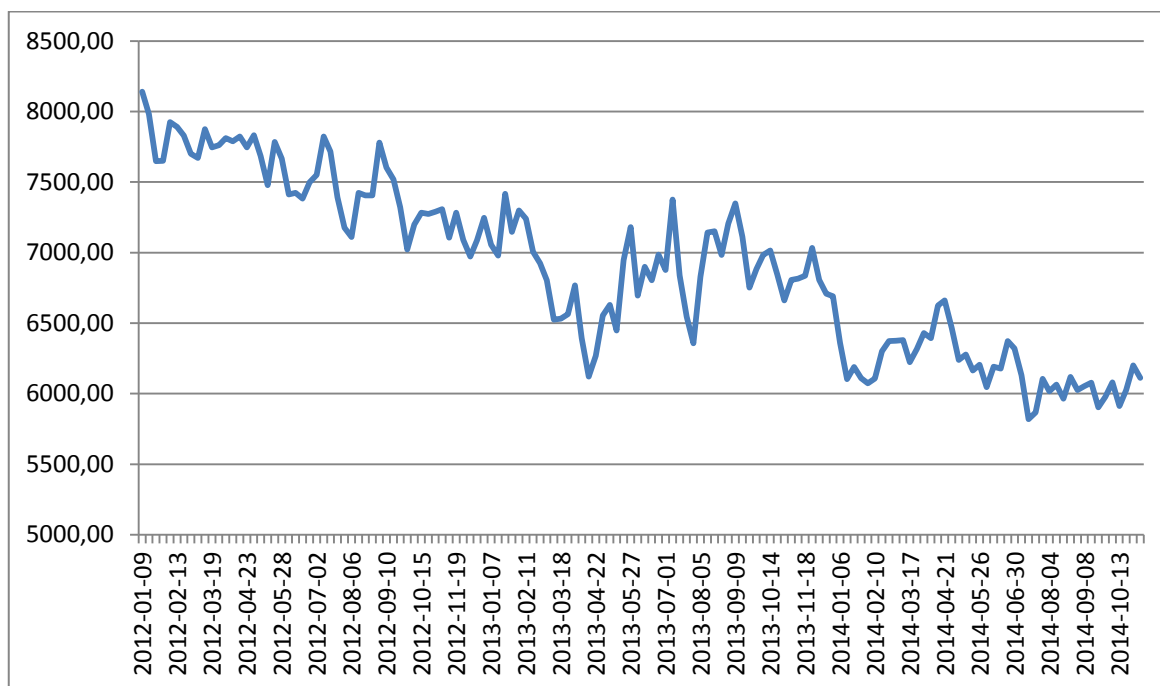
³ T1 är importerad etanol från t.ex. Brasilien och USA (exklusive tull) medan T2 är europeisk etanol eller etanol från länder utan tullar till EU. I princip är det endast länder under "Everything But Arms"-avtalet som inte har tullar till EU. Dessa länder har av olika orsaker, ofta naturkatastrofer, tillfällig tullfrihet till EU för allt utom vapenexport. Priserna är ett genomsnitt från hamnarna i Rotterdam, Antwerpen och Amsterdam (ARA). FOB är en INCO-term och betyder Free On Board, d.v.s. ingen transport, försäkringar etc. ingår i priset.

Prisutveckling för biodiesel

Priset på biodiesel har legat relativt still de senaste månaderna. Det låg strax under 6 000 SEK/m³ i början av oktober och steg till knappt 6 200 SEK/m³ i slutet. Låga råvarupriser och anti-dumpingstullar har gjort att produktionen ökat inom EU under 2014. Dock har det lett till större konkurrens, och större utbud, vilket fått priserna att sjunka. De små prisfluktuationer som syns under de senaste månaderna kan härledas till valutakursändringar.

I USA har råvarupriserna för biodieselproduktion också varit låga, det beror framförallt på stora soja- och majsskördar. I Asien förväntades väderfenomenet El Niño uppträda under hösten men det har ännu inte skett. Skördarna klarar sig därför och råvarupriserna är lägre än de hade varit om El Niño inträffat.

Figur 2. Utvecklingen av biodieselpriSET FOB i ARA, angivet i SEK/m³

Källa: Licht Interactive Data.

Jordbruksprodukter

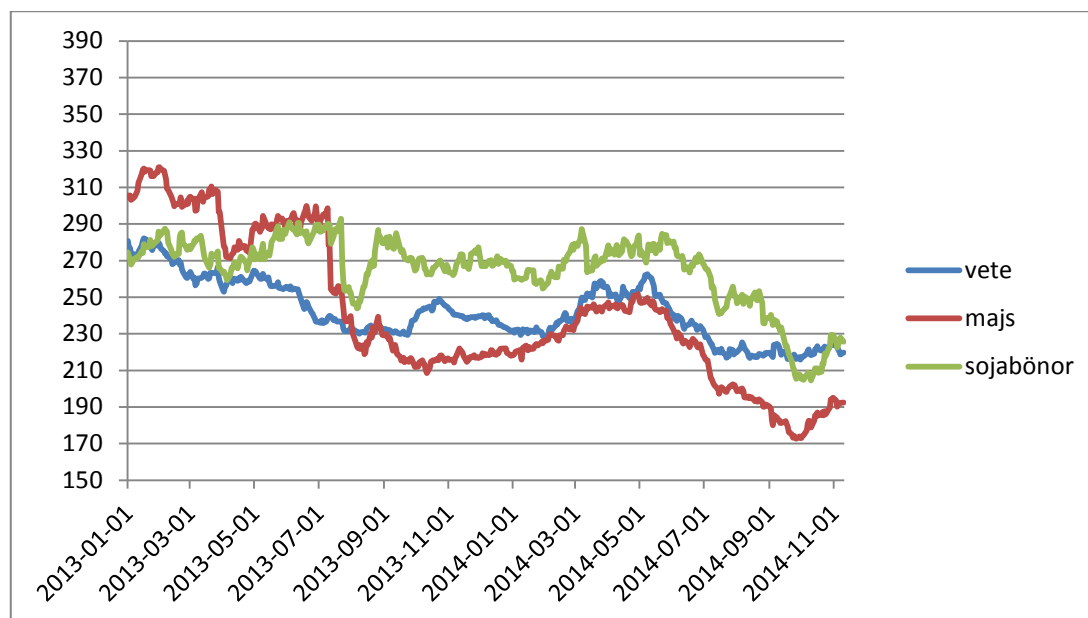
Den globala prognosen för veteproduktion justeras ner med 1,3 miljoner ton. Justeringen beror på produktionsminskningar i Australien, Egypten och Kazakstan. Störst minskning har skett i Australien på grund av torka. Inom EU har produktionen istället ökat, något som framkommit genom uppdaterad produktionsstatistik. Den globala vetekonsumtionen justeras ner med 1,4 miljoner ton. Den huvudsakliga anledningen till det är att Egypten förändrar sina subventioner på bröd.

Den globala produktionen av majs fortsätter att öka i EU, Ukraina och Mexico. Produktionen har sjunkit i Kina och Kenya, men globalt sett ökar produktionen. I

Kina beror det på torka i de viktigaste geografiska områdena för majsproduktion. Konsumtionen av majs ökar i EU, Ukraina och Mexico men minskar i Kina. Eftersom EU har fått så goda skördar har importen av majs minskat. Den globala utvecklingen mot ökad köttkonsumtion innebär att det finns en ökad efterfrågan på majs till djurfoder. Det stora utbudet har sänkt priserna på majs under de senaste månaderna men den ökade efterfrågan tros ligga bakom att priset börjat stiga igen.

Prognosen för den globala produktionen av sojaböner justeras upp med 76 000 ton till 311,2 miljoner ton. Detta beror på att USA fått rekordstora skördar. I Brasilien och Argentina har större arealer avsatts till sojaproduktion än tidigare. Ett stort utbud har gjort att priserna sjunkit, men under oktober har Kina visat ett starkt köpintresse vilket bidragit till att priserna har stigit.

Figur 3. Index för prisutvecklingen av olika grödor (basår 2000 = index 100)

Källa: IGC Grains and oilseeds index 2014.

Trädbränslen

Internationell marknadsutveckling

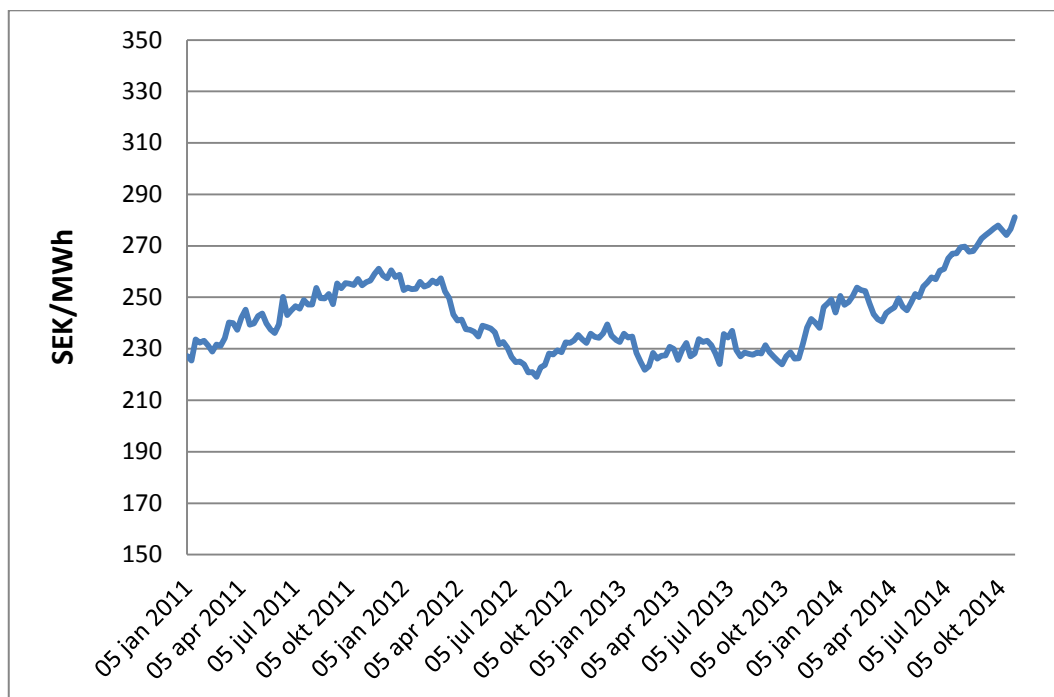
Figur 4 visar pelletspriset SEK/MWh⁴ enligt cif⁵ ARA⁶. Det inledande pelletspriset för perioden var 278 SEK/MWh. I slutet av oktober hade priset ökat med 3 SEK/MWh till 281 SEK/MWh.

Enligt Argus har den främsta orsaken till detta varit valutakursändringar. Dollarn har fortsatt bli starkare gentemot euro och svenska kronan på samma sätt som i september.

Det ha rått stiltje på pelletsmarknaden under de första tre veckorna i oktober. Köpare avvaktar eftersom vädret i Skandinavien och övriga norra Europa har varit varmt för årstiden.

I slutet av oktober har det dock kommit signaler att vädret i norra-, centrala- och södra Europa håller på att stabileras kring årstidsnormala temperaturer vilket ledde till ökade förväntningar på en snar efterfrågeökning.

Figur 4. Pelletspris enligt cif Amsterdam-Rotterdam-Antwerpen (ARA), SEK/MWh, löpande priser.

Källa: Argus Media.

⁴ Sedan 1:a november används prisuppgiften i SEK/MWh från Argus Media.

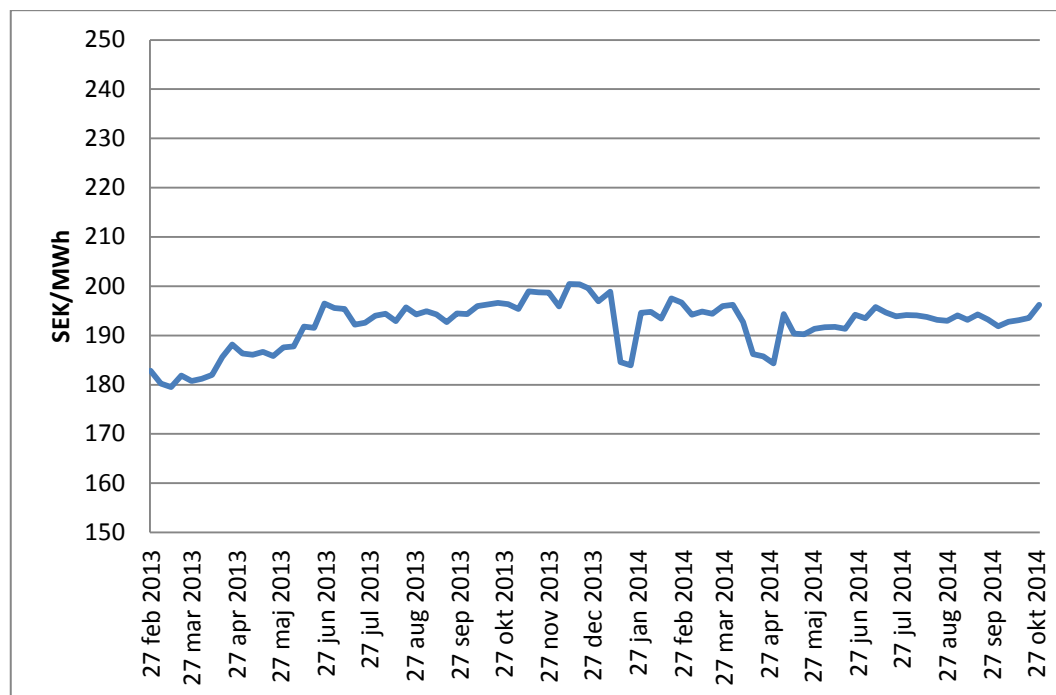
⁵ C I F betyder "Cost", "Insurance", "Freight" dvs kostnader för transport och försäkring ingår i priset.

⁶ A R A betyder "Amsterdam", "Rotterdam", "Antwerpen", dvs ARA anger platsen där varan / priset noteras.

Figur 5 visar flispriset i SEK/MWh^{7 8} cif NWE⁹. I slutet av oktober var flispriset 196 SEK/MWh vilket var 4 kr högre än i början av månaden. Sedan andra veckan i juli har priset haft en svagt nedåtgående trend. Denna trend tycks ha blivit bruten i oktober.

Flisimporten från USA förväntas öka i framtiden eftersom det finns nu en patenterad metod för desinfektering av flis (sk phyto sanitising). Utrustningen kan monteras på fartyg. Patentet innehås av företaget Phyto-Charter. Företaget ämnar skicka första flislast till Europa inom kort. Import av flis från USA till Europa har varit svårt pga hårda regler för insekts- och växtsjukdomskontroller.

Figur 5. Flispris enligt cif North West Europe (NWE), SEK/MWh, löpande priser.

Källa: Argus Media.

⁷ Sedan 1:a november 2013 används prisuppgiften i SEK/MWh från Argus Media.

⁸ Argus bytte redovisningen av prisserien från €ton till €GJ f.r.o.m. 20:e mars 2013. Vi väljer därför att visa den nya prisserien f.r.o.m. 20:e februari.

⁹ N W E betyder ”North West Europe”.

Marknadsutveckling på fasta bibränslen i Sverige

Löpande kvartalspriser

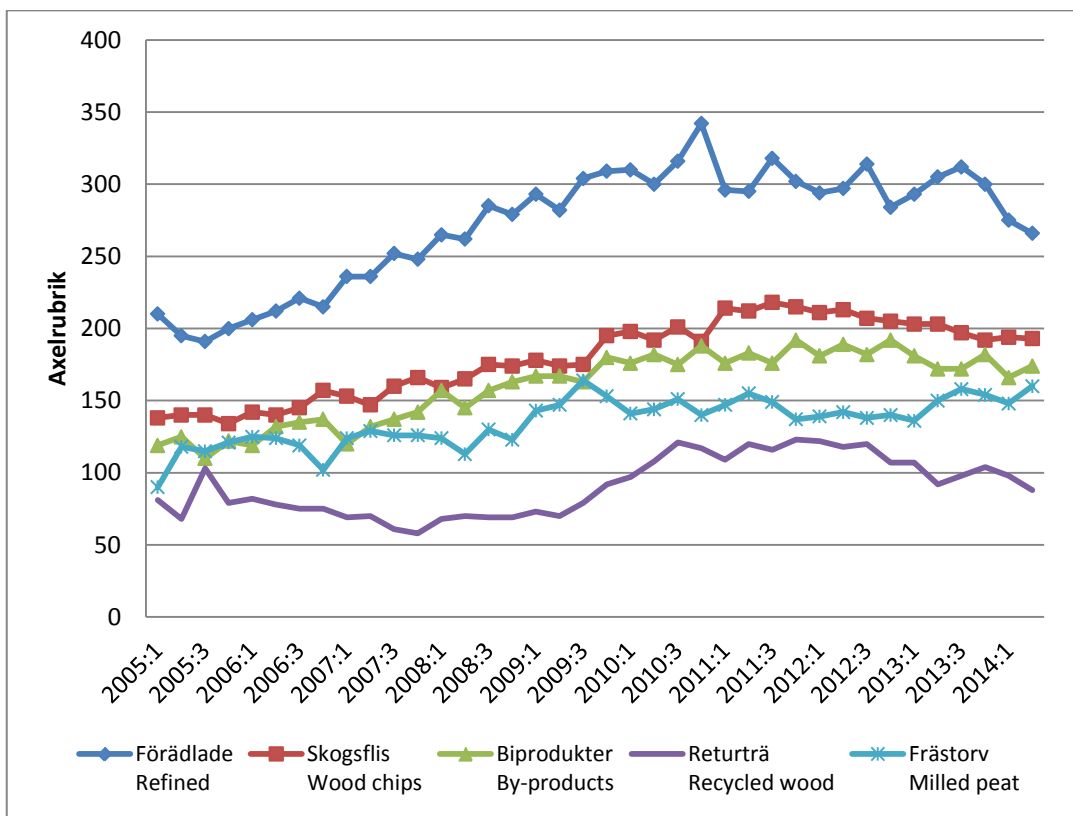
Figur 6 visar kvartalvisa medelpriser för vissa trädbränslen och frästörv uttryckt som nominella priser i kr/MWh. Trenden med sjunkande priser på förädlade trädbränslen, såsom träpellets och träbriketter, samt returträ har under årets andra kvartal fortsatt. Priset gäller för hela landet.

Priserna för både förädlade trädbränslen och returträ fortsatte att sjunka under det andra kvartalet 2014. Det preliminära priset på förädlade trädbränslen var då 266 kr/MWh och för returträ 88 kr/MWh. Under fjärde kvartalet 2013 var priset 300 kr/MWh respektive 104 kr/MWh.

Bakom de låga priserna finns många samverkande faktorer. En av dessa är förmodligen större konkurrens från avfall och stenkol. Andra bidragande orsaker kan vara det låga importpriset av stenkol och det låga priset på utsläppsrätter. Regeringen avskaffade dessutom koldioxidskatten helt för kraftvärme den 1 januari 2013 och den 1 januari 2014 sänktes även koldioxidskatten för värmeproduktion. Båda förändringarna har antagligen lett till en minskad efterfrågan på både förädlade trädbränslen och returträ samt att prisnivån har sjunkit på dessa bibränslen. En ytterligare orsak kan vara ökad import av bibränslen som kan ha påverkat prisnivån. Det går heller inte att utesluta inverkan av det varma vädret.

Priset på skogsflis har under det andra kvartalet 2014 fortsatt att ligga på en nivå under 200 kr/MWh. Priset har nästan varit oförändrat mellan sista kvartalet 2013 och andra kvartalet 2014 då det har legat mellan 192-194 kr/MWh. Priset för biprodukter var något högre jämfört med det första kvartalet 2014, 174 kr/MWh jämfört med 166 kr/MWh kvartalet innan. Priset på frästörv har fortsatt uppåt sedan andra kvartalet 2013. Priset steg kraftigt mellan första och andra kvartalet 2014, från 148 kr/MWh till 160 kr/MWh.

Figur 6. Träbränsle- och torvpriser, SEK/MWh, kvartal, löpande priser 2010-2014.

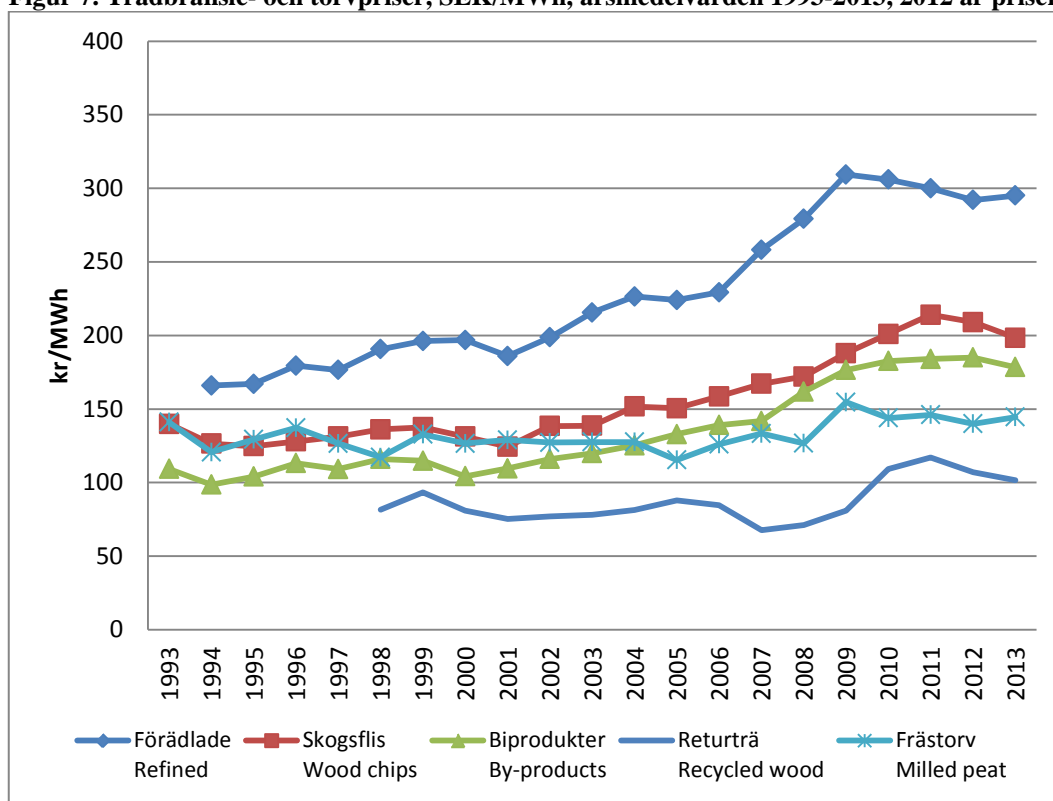

Källa: Energimyndigheten, Träbränsle- och torvpriser 2010-2014.

Årspriser

Figur 7 visar årsmedelvärden för bibränslepriser (uttryckt som 2012 års priser, dvs. reala priser). Av figur 8 framgår att den nedåtgående trenden som startade efter den rekordkalla vintern 2009/2010 fortsätter. Flera sortiment, dvs. returträ, biprodukter och skogsflis, visar denna utveckling. Den nedåtgående trenden för förädlade träbränslen (pellets, briketter och pulver) har brutits och priset visar en svagt uppåtgående trend för 2013.

Figur 7. Träbränsle- och torvpriser, SEK/MWh, årsmedelvärden 1993-2013, 2012 års priser.

Källa: Energimyndigheten, Prisbladet 1993-2010, Träbränsle- och torvpriser 2010-2014.